

Գ Ե Ղ Ա Ր Ո Ւ Ե Ս Տ Ք

Վինչենցոյ Պելլինի երգահան.

Իտալական արդի երաժշտութեան քաղցրախօս և մեղամաղձիկ սարեակն, անմահ անունն Վինչենցոյ Պելլինի, ծնաւ 'ի Գաղանիա յամին 1805: Իւր մանկութեան հասակէն մեծ եռանդն ցուցրնելով երաժշտական ուսման, տալիս չորեքտասանամեայ Նաբոլիի երաժշտական բարձրագոյն վարժարանը

մտաւ, ուր իրեն ուսուցիչ ունեցաւ ըզւրինկարէլի ասպետը, անուանի առաւել Պելլինիի հայրագութ ուսուցիչ ըլլալուն՝ քան ուրիշ պատճառաց համար, և որուն անունը յետոյ նուիրական ըրաւ Պելլինի՝ դնելով զայն 'ի գլուխ իւր չքնաղ Նորմա թատրերգութեան: Պելլինի մեծ օգուտ մը չկրցաւ քա-

զել իւր ուսուցչին դասախօսութիւններէն . երաժշտութիւնը իւր մտաց մէջ աւելի ներշնչումն պիտի բլլար եւ էր քան նրկթական հաշիւներով եւ յարմարութիւններով ստուշտ մը . եւ իւր առաջին երկասիրութիւնքն , յորս յիշենք 15 սինֆոնիա , 3 պատարաղք եւ 12 սաղմուք , տկար եւ անորոշ գրութիւնք են , անհամեմատ ամենեկին իւր ապագայ քաղցր եւ զոգցեալ երկնազդեցիկ ներշնչմանց :

Քսանամեայ էր երբ փորձ փորձեց իւր հանճարը թատրերգական երաժշտութեամբ հրահանգել , եւ 1825ին Նաբոլիի երաժշտական բարձրագոյն վարժարանին մէջ 'ի հանդէս ելաւ առաջին անգամ Սիտէլարն եւ Սարվիուս փորձիկ թատրերգութեամբ , որ սկիզբ մը կրնայ համարուիլ իւր շքեղ ընթացքին . եւ այնպէս փութով հոչակը սփռուեցաւ , որ երկրորդ տարին ճինովայի Գարչոյ Ֆելիչէ մեծ թատրոնը նորոգուելով , շքեղ բացման հանդիսին համար 'ի հանդէս ածաւ Պիուզա եւ Ֆելիսուտոյ թատրերգութիւնը . յաջորդ տարին Միլանու հոչակաւոր Սգալա թատրոնը իւր Ռիալա թատրերգութիւնը առաջին անգամ լսեց , ինչպէս նաև ըզՍիդրալիէյա արևելեան խաղերով զարդարուն թատրերգութիւնը : Եթէ ունեցաւ ձախողութիւն մը 'ի Բարմո Զայիլայի ձախող ելքը եղաւ , որուն պատճառը բաղումը զայն ներկայացընողըր համարեցան : Բայց այս ձախողութիւնը տակաւին չհոչակուած՝ զայն մտքընել առաւ նոր թատրերգութիւն մը (1830) Գափուլիայի եւ Մոնկէրքիի , զոր ներկայացընել առաւ Վենետիոյ միշտ արդարագաս Ֆենիչէ թատրոնին մէջ :

Սնկէ վերջը դրած խաղերը յաղթանակաց չարք մը կը կազմեն եւ հրաշակերտք են , որոնք իւր անունը այնքան փառաւորուելը պատճառք եղան . եւ յիրաւի Սոննամպոլա եւ Նոլուս , զորս 1831ին ներկայացընել առաւ 'ի Միլան , Պէադրիչէ սա Ղեկուա 'ի Վենե-

տիկ եւ 1834ին Բուրլիդակի 'ի Բարիզ , ոչ միայն իր գործոց , հապա համօրէն երաժշտական զգացմանց եւ ներշնչմանց միշտ չնաշխարհիկ պիտի մնան : Յիբաւի որչափ որ ալ բարեբաղդ դանուցաւ Պէլլինի իրեն քերթով ունենալով զՖելիչէ Ռոմանի եւ երգիչք ինչպիսիք էին Ռուպինի , Լապլաշ , Դամպուրինի եւ Բասգա , Մալիպրան եւ Կրիզի հոչականուն տիկնայքը , ամենն ալ երգելու արուեստին եւ ձայնին հրաշակերտք , սակայն առանց իսկ այն ձայներու միշտ գերազանց , միշտ հիանալի պիտի մնան Նոլուս , Սոննամպոլա եւ Բուրլիդակի :

Պէլլինի թերևս երաժշտական արհեստին չունէր այն մեծ հմտութիւնը եւ խորութիւնը ինչպէս Ռոսսինի , Մէյէրպեր եւ Մէրգադանգէ , չենք կրնաք գինքը դիտուն եւ վարպետ երգահան մը կաշել . երաժշտական գործեաց մասը շատ անգամ՝ տկար կը թողու եւ անորոշ . մեծամարտին եւ ահաւոր ներգաշնակութեանց ձեռք չի վարենք ինչպէս վալկներ մը , կունոյց Գոթիոյ . ամենայն ինչ 'ի նմա բնական է եւ ներշնչումն , ներշնչումն՝ զոգցեալ գերմարդկային , քաղցր , ախուր , սրտաշարժ եւ գեղեցիկ որ զմտորդ երկրէս կը բարձրացընէ եւ բխուրաւոր անող եւ ախուր զաղափարներով կը լինընէ , քաղցրախօս սարեակ մը , ինչպէս ըսինք վերը , որ եթէ ստեպալ կրկնէ իւր անող երգը , միշտ սիրելի է եւ անձկալի :

Աւանց որ իր ծագիչ հասակին մէջ խամբեցաւ , Տակալին երեսունեհինգերորդ տարին չպասկած՝ փոխճանեցաւ 'ի Ռիւզոյ Բարիզու մաս եւ թաղուեցաւ 'ի Փէր Լա Շէզ , ուսկից իւր հայրենակիցք զինքը հանելով 1876ին փոխադրեցին մեծաւ չքով եւ հանգէսներով 'ի Գազա նիա . Հօն երկրորդ տարին 1877ին շքեղ շիրիմ մը կանգնեցաւ , ձեռակերտ ճիւղն Պաղգիսդա Դասարա քանդակագործին , 'ի պատիւ անմահանուն երգչին որ իւր համբաւուն հետ միշտ կրեր տարեր էր հետը իւր հայրենեաց սիրելի նունը :